

LAGUTSKOTTETS betänkande № 29/1951 med anledning av lantrådets berättelse till Ålands landsting över förvaltningsåret 1950.

Sedan lantrådet till landstinget överlämnat den förvaltningsberättelse för förvaltningsåret 1950, som han enligt landskapslagen angående ordnandet av Ålands landskapsförvaltning årligen äger till landstinget avgiva, har landstinget den 27 innevarande november remitterat ~~tinget avgiva, har landstinget den 27 innevarande november remitterat~~ berättelsen till lagutskottet, på vilket det enligt landstingsordningens § 31 mom. 1 ankommer att avgiva betänkande över densamma. Utskottet, som behandlat ärendet, får för landstinget värdsammast framhålla följande:

Berättelsen ger, ehuru avfattad i sammanträngd form, en klar uppfattning om arten och vidden av den verksamhet, som självstyrelseförvaltningen numera omfattar, och kan av utskottet såsom sådan vitsordas. Särskilt anser sig utskottet böra uttala sig endast i nedannämnda punkter.

Folkskolväsendet (sid. 14). Utskottet är tillfreds med den utveckling, som centraliseringen av VII klassernas verksamhet tagit, och finner det önskvärt, att landskapsnämnden samarbetar med kommunerna för centraliseringens genomförande i allt flera kommuner. Likaså vill utskottet uttala sin tillfredsställelse över den fortgående minskningen av antalet reducerade folkskolor.

Väghållningen (sid. 30-31). Av redogörelsen framgår, att ett flertal vägbyggen igångsatts samtidigt i olika delar av landskapet, medan flera vägbyggen icke fullbordats, bl.a. det synnerligen betydelsefulla vägbygget Mariehamn-Önningeby, där arbetena för närvarande ligga nere. Utskottet anser, att på genomfartsvägar påbörjade arbeten borde fullbordas så snabbt som möjligt och nybyggnaderna koncentreras i görligaste mån. Därigenom bleve

det möjligt att effektivisera arbetena och draga den största nyttan av anslagna medel. Uttalandet avser icke att vara någon anmärkning, utan gäller som ett principuttalande.

Plantskoleverksamheten (sid. 41). Jämte det utskottet vitsordar det, som gjorts i detta avseende, vill utskottet uppmana landskapsnämnden att på allt sätt uppmuntra den privata plantskoleverksamheten, exempelvis genom upplåtande av ytterligare arrendejord för privata plantskolor, ifall ansökningar om jord för sådant ändamål göras, ty stora inköp av plantskolealster göras årligen till landskapet från plantskolor på fastlandet.

Lantbruksklubbverksamheten (sid. 41). Av redogörelsen framgår, att lantbruksklubbverksamhet under år 1950 förekommit endast i fem av de femton landskommunerna i landskapet. En tillbakagång kan därför konstateras i förhållande till tidigare år, och då utskottet dessutom inhämtat, att verksamheten under år 1951 i tre av de fem kommunerna till följd av brist på ledare legat nere, bör något ytterligare göras för att stimulera denna nyttiga verksamhet.

Bostadsproduktionens främjande (sid. 51). Efter att hava redogjort för Arava-verksamhetens omfattning framhåller lantrådet i sin berättelse, att denna verksamhet uppenbarligen bör medföra en avsevärd lindring i bostadsbristen i Mariehamn. Denna ljusa bild av läget överensstämmer tyvärr icke med verkligheten, ty utskottet har sig bekant, att de byggnadskostnader, med vilka byggarna från början kalkylerat och på vilka Arava-lånen ursprungligen beräknats, under byggnadstiden stigit avsevärt, medan erforderliga tillägglån ej kunna beviljas - åtminstone icke åt höghusbyggarna. Då den Arava-kvot, som lagen förutsätter, icke kunnat ställas till byggarnas förfogande, hänvisas dessa till lån ur privata penninginstitut och kassor, men sådana lån be-

viljas endast under förutsättning, att i lagen förutsatta lån erhållas ur allmänna medel. De medföra dessutom ökade ränteutgifter, vilka i sin tur medföra höjda hyror. På fastlandet hava Arava-byggarna icke ställts inför dylika svårigheter, vilka givetvis helt och hållet äventyra byggnadernas färdigställande. Byggarna här få ej ställas i sämre läge än byggarna på fastlandet, vilket nu uppenbarligen håller på att ske, och landskapsnämnden bör söka finna en utväg att tillgodose det ökade kreditbehovet, ty eljest kan det hela sluta med en katastrof.

Socialvården (sid. 59). Utskottet delar tillfullo lantrådets i slutordens första stycke framförda uppfattning, att landskapet icke kan lastas för alla påtalade misshälligheter på socialvårdens område. Felet är icke landskapets, om något brustit, utan lagstiftningens, ty enligt denna är förvaltningen endast delvis tillerkänd landskapet.

I övrigt har utskottet ej haft något att anföra med anledning av berättelsen och föreslår för sin del inga åtgärder från landstingets sida med anledning av densamma.

Mariehamn den 28 november 1951.

På lagutskottets vägnar:

T. Brenning
Tor Brenning.

Axel Kuffschinoff
Axel Kuffschinoff.

Närvarande i utskottet: Tor Brenning, Herman Mattsson, Jan Erik Eriksson, J.A. Sjöblom och Gerdus Ekström (suppleant).